

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 16 listopada 2023 r.
w sprawie **R. C.**
skazanego z art. 286 § 1 1 k.k. i in.,
wniosku skazanego o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej
prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z dnia 5 grudnia 2019 r., sygn. akt II AKa 472/19,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił:

**odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec
jego oczywistej bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. akt III K 115/15 Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej skazał R. C. za dokonanie przestępstw określonych w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wysokości 300 stawek po 30 zł każda.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy, Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 5 grudnia 2019 r., sygn. II AKa 472/19, wspomniany wyrok Sądu Okręgowego utrzymał w mocy.

Kasacja obrońcy R. C. od wyroku Sądu Apelacyjnego została oddalona postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2020 r., sygn. IV KK 217/20 jako oczywiście bezzasadna.

Następnie skazany wniósł do Sądu Najwyższego wniosek o wznowienie postępowania prawomocnie zakończonych wskazanymi powyżej wyrokami. Postanowieniem z dnia 24 lutego 2023 r., IV KO 1/16, Sąd Najwyższy odmówił jego przyjęcia w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

Wcześniejszy wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania w przywołanej powyżej sprawie został oddalony postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2022 r., sygn. akt IV KO 54/22.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z treści wniosku skazanego o wznowienie postępowania wynika jego oczywista bezzasadność, w związku z czym należało, na podstawie art. 545 § 3 kpk, odmówić przyjęcia wniosku bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych.

Raz jeszcze należy skazanemu przypomnieć, że wznowienie postępowania to nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie. Katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k. Ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw (*Dz. U. poz. 1247*) wprowadzono obowiązek dokonywania kontroli wniosku o wznowienie postępowania z punktu widzenia jego ewentualnej oczywistej bezzasadności. Zgodnie z tym przepisem, sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od prokuratora, obrońcy lub pełnomocnika, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Decydująca jednak jest sama treść wniosku o wznowienie, która może być oczywiście bezzasadna z różnych

powodów. Ta oczywista bezzasadność wynikać może z tego, że we wniosku wskazano podstawy wznowienia, które nie są przewidziane w ustawie albo z tego, że w ogóle nie wskazano żadnych podstaw wznowienia, ograniczając się do postulowania przeprowadzenia kolejnej kontroli odwoławczej (*zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15, OSNKW 2016, nr 1, poz. 5*).

Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Wymieniony na wstępie art. 545 § 3 kpk nakazuje podjęcie takiej decyzji wtedy, gdy z treści wniosku niepochozącego od podmiotu fachowego wynika jego oczywista bezzasadność.

Przywołane przez skazanego okoliczności – z uwagi na swój charakter (ogólnikowy i nieoparty w konkretnych zaistniałych w toku procesu okolicznościach), a także wobec prawnej niemożliwości wzruszenia w oparciu o nie prawomocnego postępowania) - nie stanowią wystarczających podstaw do wznowienia postępowania przewidzianych w art. 540 § 1 pkt 1 i 2 kpk. Skazany sygnalizując potrzebę przesłuchania siebie, brata i matki nie wykazał, w jaki sposób dowody te³ miałby świadczyć o tym, że nie popełnił on przypisanego mu czynu. Nadmienić przy tym należy, że w toku postępowania przed Sądami obu instancji obrona próbowała wykazać za pomocą przesłuchania świadków, że skazany był w czasie czynu w innym miejscu, tj. w domu swoich rodziców, jednak wersja ta została uznana za niewiarygodną w konfrontacji z zeznaniami pokrzywdzonej i innymi dowodami wspierającymi wiarygodność przedstawianej przez nią wersji zdarzenia. Nadto w związku z treścią wniosku należy także przypomnieć, że – stosownie do treści art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., postępowanie wznowia się, jeżeli w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia. Jednakże, aby skutecznie ubiegać się o wznowienie postępowania w oparciu o tą przesłankę, konieczne jest spełnienie warunku określonego w art. 541 § 1 k.p.k. Przewiduje on, że czyn, o którym mowa w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., musi być ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3 – 11 k.p.k. Tymczasem skazany zgłaszając fakt popełnienia w toku prowadzonego w jego sprawie

przestępstw – owego warunku nie dopełnił, co przesadza o uznaniu oczywistej bezzasadności tych przez niego wskazanych okoliczności, z punktu widzenia kryteriów oceny przedmiotowego wniosku o wznowienie. Pozostałe przywołane przez skazanego okoliczności mające – według skazanego – stanowić bezwzględne podstawy odwoławcze są na tyle niejednoznaczne, ogólne i nie oparte na konkretnych zaszłościach procesowych, iż już przez to samo nie mogą samoistnie podważać powyżej oceny przedmiotowego wniosku. Część z tych okoliczności w sposób oczywisty nie stanowi przywoływanej w związku z nimi przez skazanego przesłanki uregulowanej w art. 439 § 1 k.p.k. (podane przez niego fakty mające wykazywać zaistnienie bezwzględnej podstawy odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k.), część natomiast jest niezrozumiała z uwagi na skład orzekający w Sądzie odwoławczym (kwestia ławnika), część natomiast nie stanowi żadnej z wskazanych w tym przepisie przesłanek (substytuowanie obrońcy, czy niekorzystny wynik rozstrzygnięcia dla skazanego sprawy). Niezależnie od tego zwrócić należy skazanemu uwagę i na to, że uchybienia wymienione w art. 439 k.p.k. mogą być podstawą wznowienia postępowania, ale tylko z urzędu (art. 542 k.p.k.).

Odnosząc się natomiast do sugerowanego braku obrońcy podczas przesłuchania skazanego przez policję, to z treści wskazanego przez niego art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k., wynika jednak, że jako uchybienie stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą traktowany jest jedynie brak obrońcy w postępowaniu sądowym. Ten zarzut został przez skazanego powiązany z rzekomym wpływem policji na treść jego wyjaśnień, w których przyznał się do popełnienia czynu. Tymczasem zmienne wyjaśnienia skazanego były poddane kontroli przez Sąd odwoławczy. W uzasadnieniu k. 2548 v. Sąd ten wskazał, dlaczego podziela stanowisko Sądu I instancji co do wiarygodności tych wyjaśnień B. M., w których przyznał się do popełnienia przypisanego mu czynu. Podkreślić przy tym należy, że ten zarzut ma charakter odwoławczy, a nie wznowieniowy. W ten sam sposób należy potraktować zarzut dotyczący surowości orzeczonej wobec skazanego kary.

Mając na uwadze przytoczone okoliczności, w szczególności fakt złożenia przez skazanego wniosku po części tożsamego z wnioskami złożonymi i ocenionymi wcześniej oraz podniesienia w nim zarzutów o charakterze odwoławczym, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

Przy takiej oceny przedmiotowego wniosku bezprzedmiotowe okazało się zawarte w nim żądanie skazanego wyznaczenia mu obrońcy z urzędu, tym bardziej, iż nie wskazał on w jakim celu ta czynność miała być dokonana.

z tych to względów postanowiono jak wyżej.

[SOP]

[ms]